

De Ledegemse Meersen, een nieuw provinciedomein

In Ledegem, tussen de provinciebaan Menen-Roeselare en de Kezelbergroute (op de oude spoorwegzate) ligt een van de vele overstromingsgebieden van de Heulebeekvallei. Deze zone is niet zo bekend, maar altijd belangrijk geweest voor de natuur in een natuurarme gemeente als Ledegem. Het grootste deel bestaat uit meersen, nat hooiland en weiland. In het zuiden ligt een oud populierenbosje.

In een van de percelen hooiland bevond zich een poel. Dat was een bomkrater uit de Tweede Wereldoorlog. Die is nu vergroot en heraangelegd (zie foto). En van het oosten naar het zuiden vind je er een rechtlijnige, met de hand gegraven sloot - het 'zaterdagwerk' - uit de zestiende eeuw. (Reeds in 1567 onder die naam gekend, uit het boek

'De geschiedenis van Ledeghem', uit 1912). Door het gebied stroomt de Heulebeek van het westen naar het zuidoosten. Aan de oostkant loopt de Kezelbergroute, het wandel- en fietspad op de voormalige spoorwegbedding 065 Menen-Roeselare. Naast dit gebied liggen meerdere visvijvers van domein Ter Emstrode.

In de voorbije decennia heeft de provincie, beetje bij beetje, veertien en een halve hectare van dit gebied verworven. Als je de oppervlakte van de Kezelbergroute ernaast erbij optelt, kom je tot een mooi natuurgebiedje van vijftien en een halve hectare. Enkele jaren geleden maakte de provincie plannen om het gebied herin te richten. Een groot deel van de verworven gronden moeten als waterbuffer dienen.

Delen van de gronden worden uit-

gegraven en dus verlaagd. Bestaande sloten zijn verbreed en weer uitgediept en er zijn nieuwe sloten gegraven. Enkele poelen en vijvers zijn vergroot, natuurtechnisch omgevormd en dieper gemaakt. Er werden nog een extra poel en een nieuwe vijver aangelegd. Deze werken zijn bedoeld om dit overstromingsgebied nog efficiënter te maken en grote wateroverlast in de gemeente te voorkomen.

Met een deel van de uitgegraven grond werd een hoger gelegen perceel vergroot, zodat de aanplanting van een nieuw bosje van zo'n halve hectare mogelijk werd. Bestaande bomen en struiken zijn zoveel mogelijk behouden en verspreid over het domein kwamen er nog meerdere aanplantingen van heesters en hoogstammen. Dat zijn zowel alleenstaande bomen en struiken

Dit nieuwe provinciale domein - te bezoeken vanaf 5 juli - wordt een pracht van een natuurgebied voor Ledegem en omgeving.

Foto's: Magda Demeyere.

als groepen en rijen met Canadese populieren, elzen, essen, meidoorns en (knot)wilgen.

Het oude populierenbosje in de hoek bij de Heulebeek en de Kezelbergroete wordt in fases vernieuwd. Dode populieren worden weggehaald omdat ze een gevaar vormen voor wandelaars. Op termijn wordt het bosje omgevormd tot een elzenbroekbos.

Dit project heeft een grote - uiteraard zeer positieve - invloed op de natuur in dit gebied. Deze meersen met hun combinatie van nat hooiland, sloten, poelen en vijvers trekken nu meer vogels aan. Naast de soorten die we er al jaren observeren spotten we ook al aalscholvers, bergeenden, knobbelzwanen en kleine en grote zilverreigers. Zelfs een lepelaar en een zwarte ooievaar lieten er zich opmerken.

Wat betreft het leven in het water is er een hele inhaalbeweging nodig en dat zal tijd vergen. Het herstel van het plantaardig en dierlijk leven in de wateringen gaan we zeker opvolgen. De grondwerken lijken er ook voor te zorgen dat nieuwe plantensoorten zich er vestigen. Andere soorten die er al voorkwamen krijgen nu meer ruimte. Zo is er bijvoorbeeld de mooie kattenstaart die op slechts enkele plekjes voorkwam, maar nu al duidelijk vermeerderd. Meer verscheidenheid in de bestaande en nieuwe plantengroei zal ongetwijfeld ook nieuwe insectensoorten aantrekken.

Beneden aan de Kezelbergroete, bij de lage meers, staat een vervallen betonnen constructie, een restant van het tramspoor dat er eind negentiende eeuw werd aangelegd. De bak was een smeerpuit om de tramstellen te onderhouden. In het

project voorziet men in die bak een deels overdekt vogelkijkpunt. Van daaruit kan dan een groot deel van het gebied overzien worden. Het domein krijgt ook beperkte recreatiemogelijkheden met een avontuurlijke speelheuvel en enkele verhoogde wandellussen. Kortom: dit wordt een pracht van een natuurgebied voor Ledegem en omgeving.

Op zaterdag 5 juli wordt dit nieuwe provinciedomein feestelijk geopend. Wil je erbij zijn, zorg dan dat je om 14 uur aan het rustpunt aan de Kezelbergroete staat (ter hoogte van de doorsteek naar de parking van Olympic Ledegem). Meer info op www.west-vlaanderen.be/domeinen/ledegemse-meersen.

Roland Allegaert

Natuurwerkgroep De Kolleblomme

SIGHTS OF NATURE

KITE APC STABILISATIE

12x42 - 16x42

Sights Of Nature **Natuurpunt Optiekshop** Vlamingveld 89, 8490 Jabbeke **050 31 50 01** www.sightsofnature.be
Verrekijkers **Telescopen** Nachtkijkers **Statieven** Accessoires